

Проект „Транс-гранично опазване на малък корморан и белоока потапница в ключови места от Румъния и България”

LIFE07 NAT/RO/000681

Осъществява се със съдействието на програма LIFE на Европейския съюз

Възстановяване на речни течения

Иван Христов WWF –България
Стоян Михов WWF –България

Възстановяване на река Русенски Лом

„Повече място за реките – повече сигурност за хората”

Къде е проблемът?

В миналото коритата на нашите реки са били коригирани в долните им течения. Това се е правело, за да се избегнат разливите при високи води и да се предпазят от наводнение крайречните земи. Някои реки дори са изместени и по тяхното течение са изградени защитни диги.

Но наред с ползите, в много случаи тази човешка намеса е довела до негативни ефекти:

- стесняване и скъсяване на речните корита
- ускоряване на течението
- по-бърза и по-висока приливна вълна
- усилване и пренасяне на проблема по-надолу по течението
- опасност за населените места
- ерозия
- загуба на биоразнообразие

Случаят „Русенски Лом”

Река Русенски Лом при село Иваново също е коригирана. Дигата тук ограничава водата и често при пълноводие островът и част от асфалтовия път се заливат. Когато водата прелее и мине над дигата, тя няма как да се върне обратно в реката. При наводнението през 2006 г. мостът и беседките при острова за пореден път са отнесени. Дигата частично се скъсва на три места и прелива. Наводнените земи остават под вода повече от година.

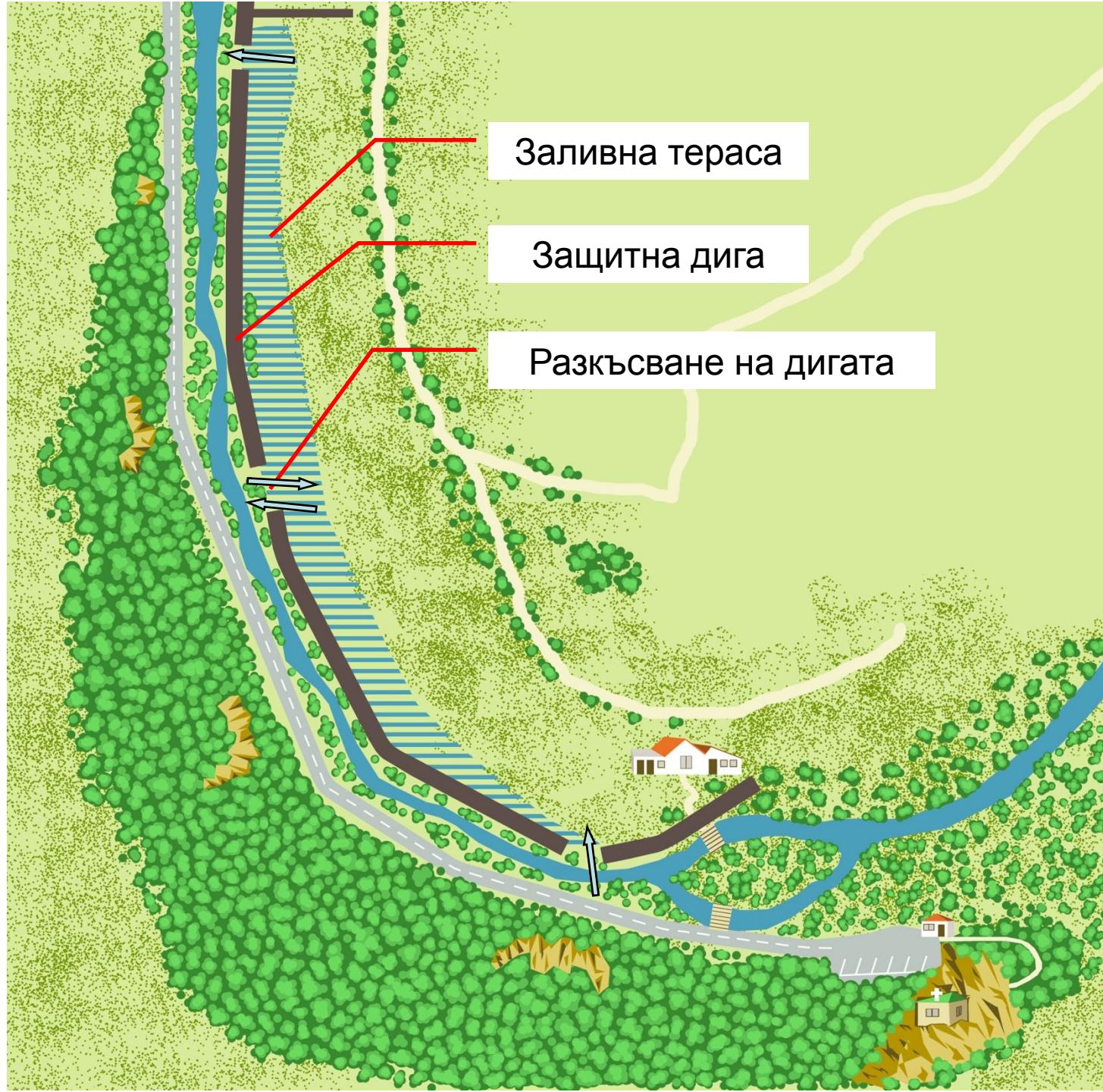
Решение от природата

В случая с река Русенски Лом, водата сама подсказва решението на проблема. Следвайки принципа „Повече място за реките – повече сигурност за хората“, дигата е доразкъсана на три места. Благодарение на това, днес при високи води реката може да се разлее, успокои и скоро след това да се върне в коритото си без да оставя наводнени земи.

Този подход едновременно защитава ценната инфраструктура и помага за опазване на природата. Възстановените крайречни гори и пасища в парка сега имат по-голяма стопанска стойност и в същото време са по-ценно място за застрашени видове като черния щъркел.

Това е първият пример у нас за прилагането на утвърдили се още в средата на 20-ти век принцип „Повече място за реките – повече сигурност за хората“.

Възстановяването на реката е част от проект, изпълняван от “Клуб приятели на НП Русенски Лом” и WWF, с подкрепата на Министерство на културата на Република България и финансиран от WWF Германия и Deutsche Bundesstiftung Umwelt (DBU)

Заливна тераса

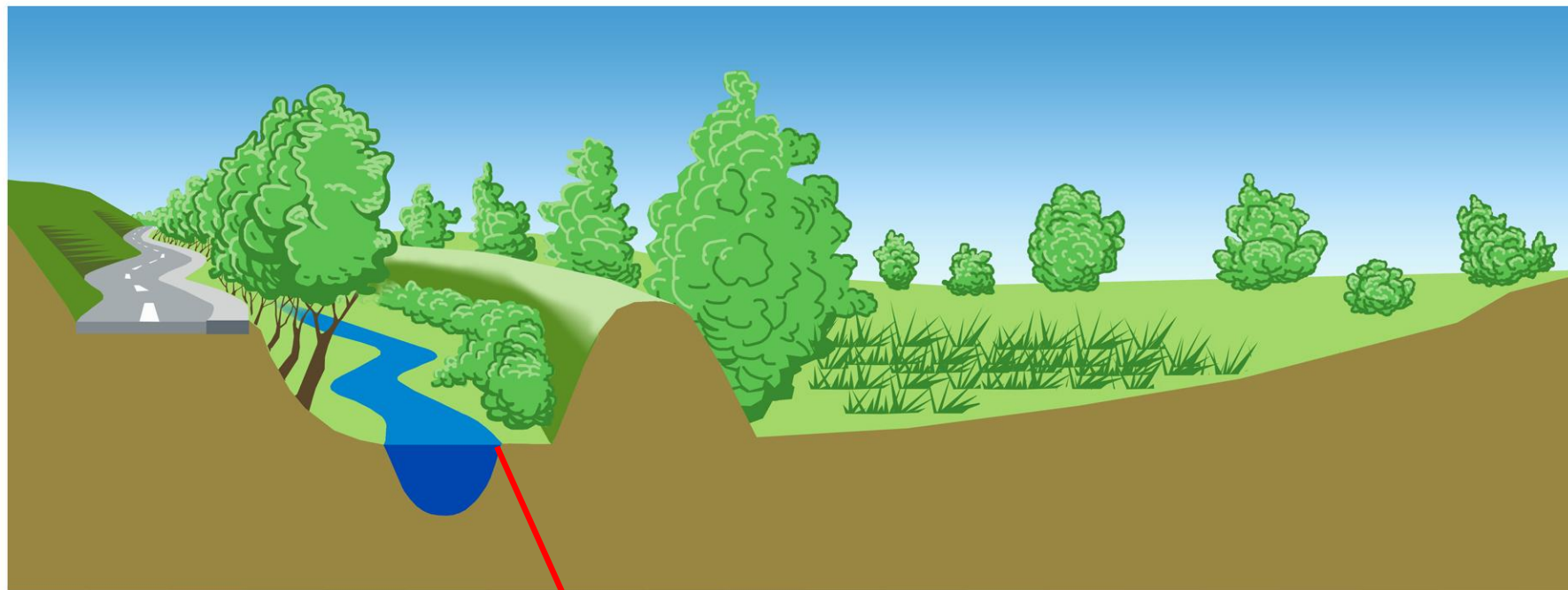
Защитна дига

Разкъсване на дигата

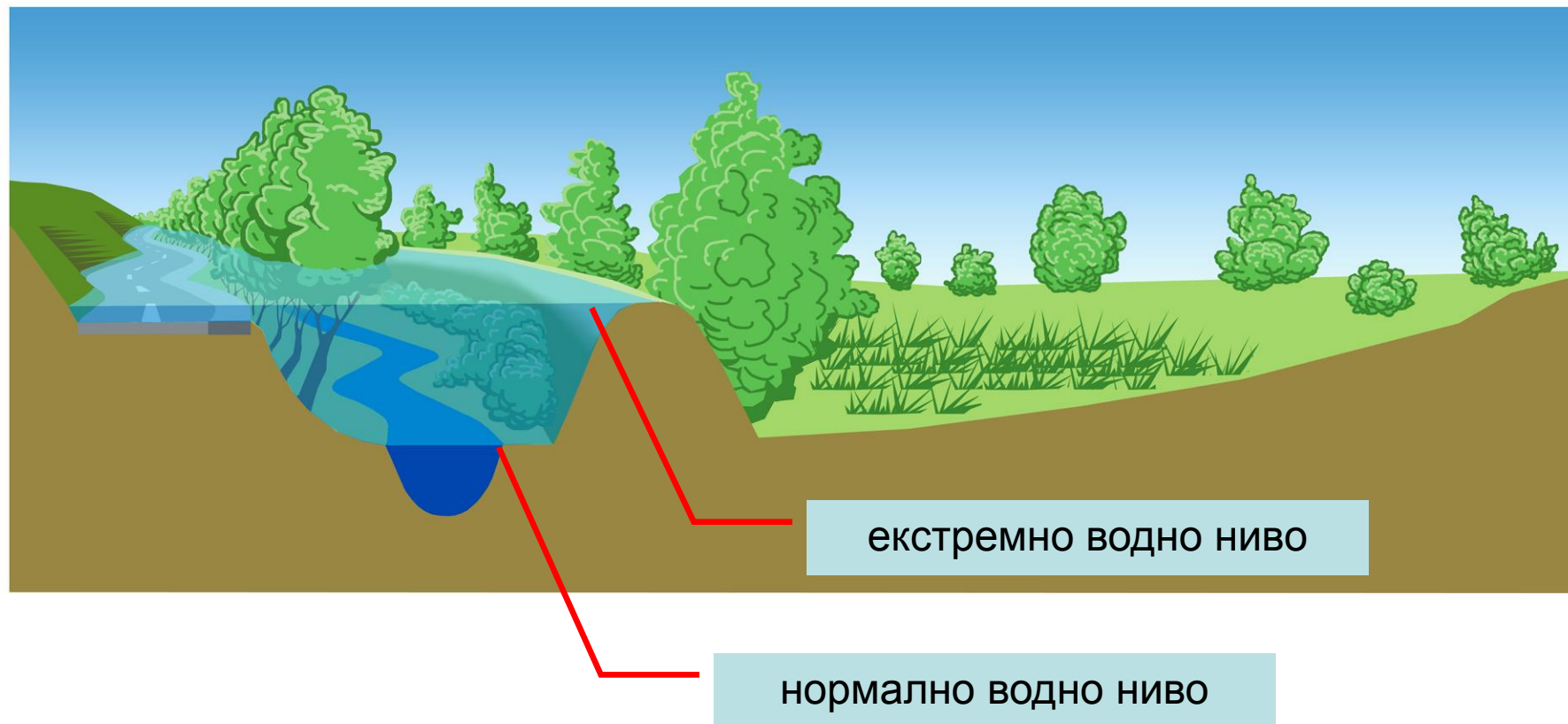
р. Русенски Лом – нормално водно ниво

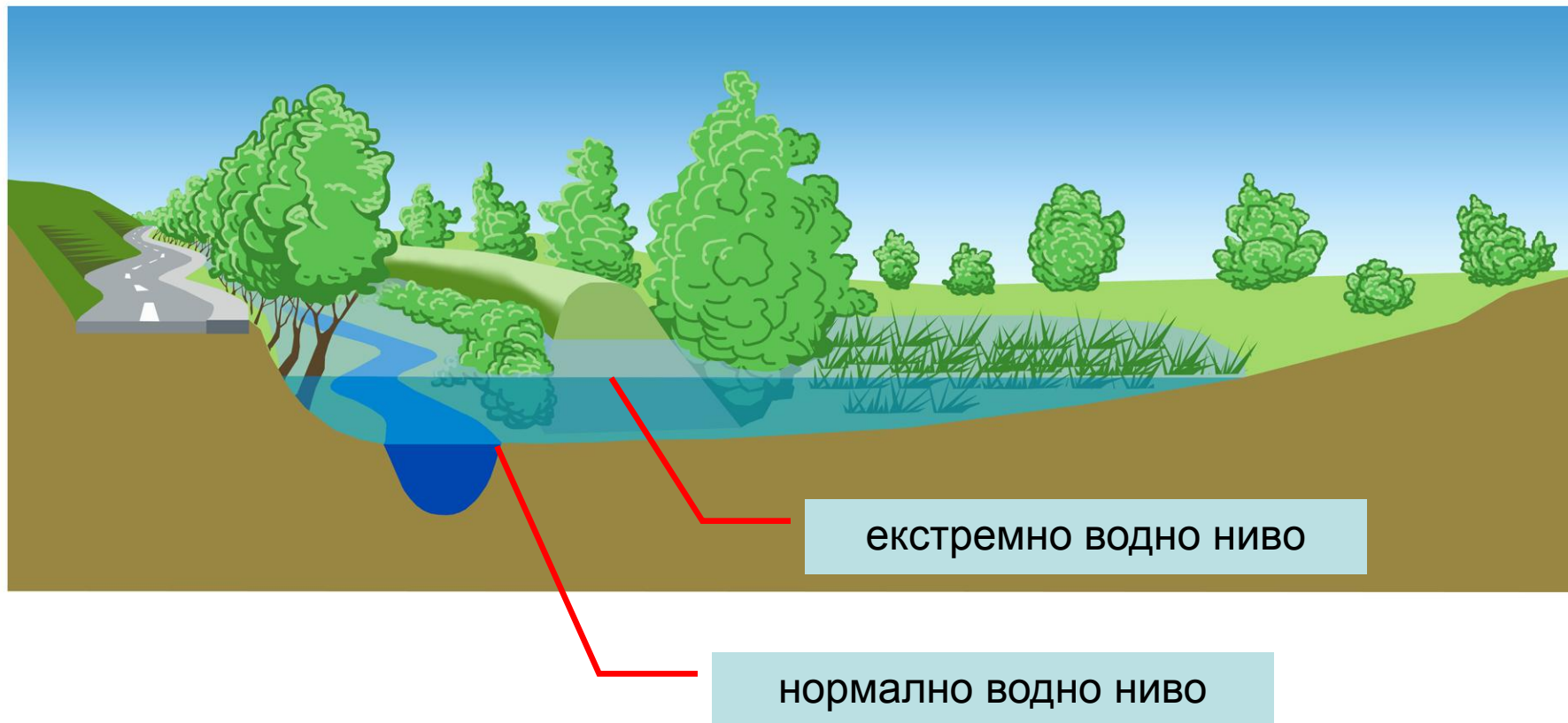
нормално водно ниво

р. Русенски Лом – екстремно водно ниво преди

р. Русенски Лом – екстремно водно ниво сега

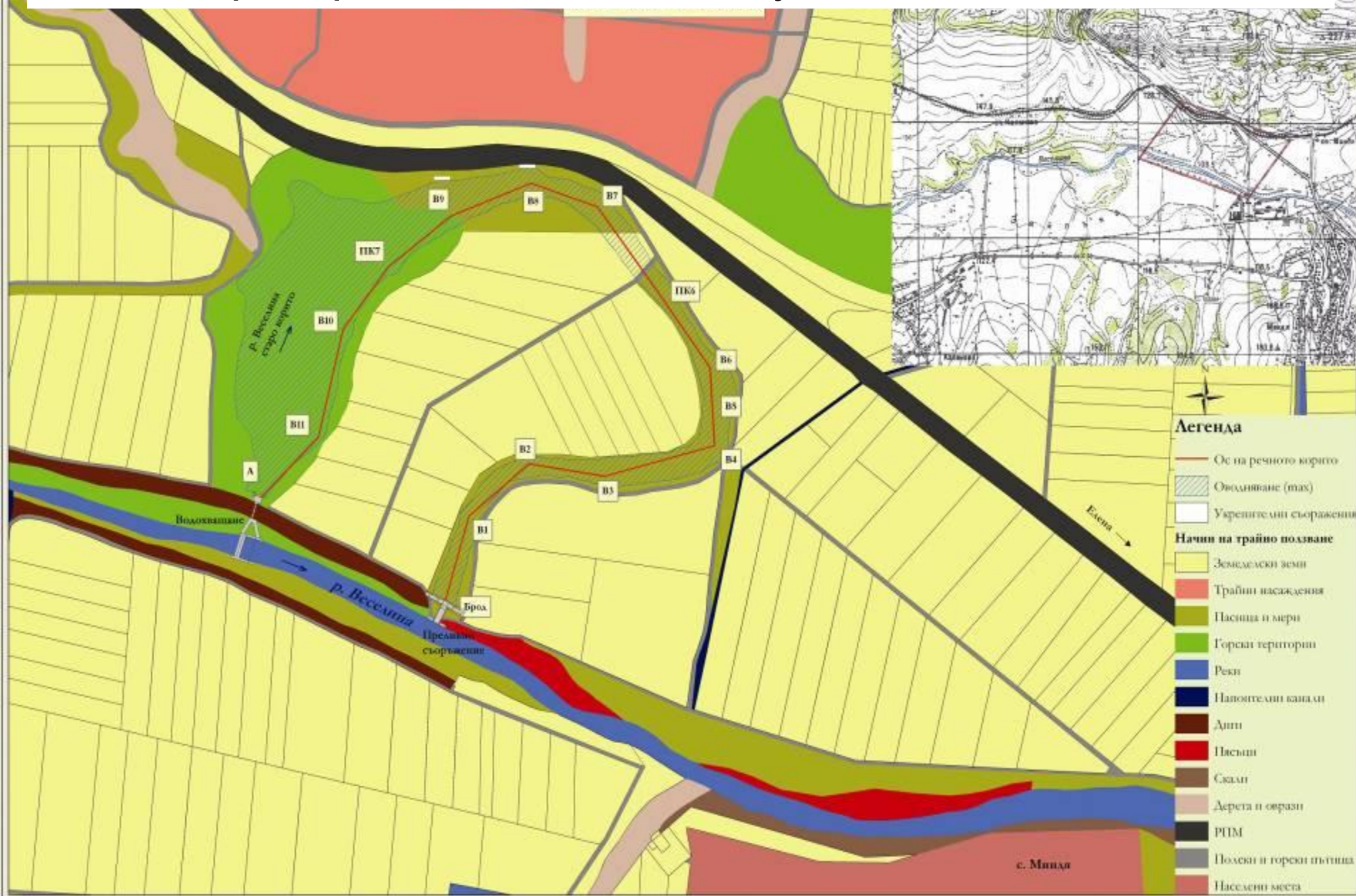

Интегрирано възстановяване на старото корито на река Веселина в участъка между селата Къпиново и Миндя

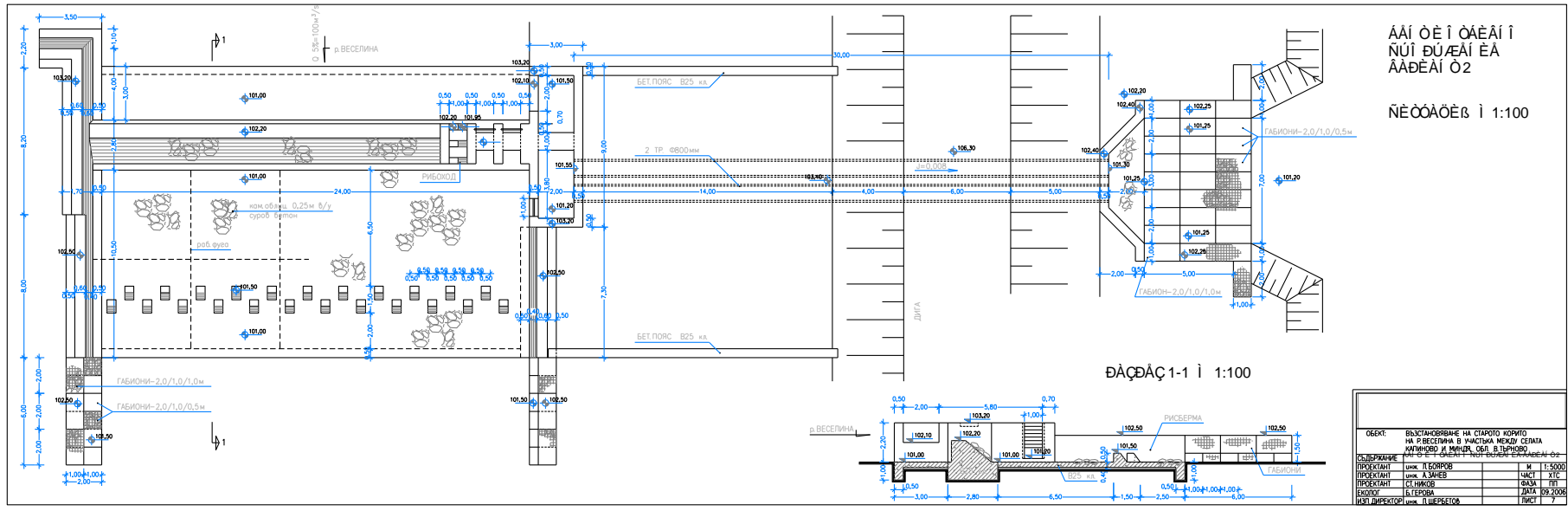
- Целта на проекта е чрез провеждане на редица технически, санитарно-хигиенни, екологични и лесоустройствени мероприятия да се постигне възстановяване на екологичното равновесие в изолираното старо корито на реката и на меандъра. и по-конкретно:
- Създаване на допълнителни и подобряване на съществуващите условия за развитие на флората и фауната;
- Оптимизиране нивото на подпочвените води и намаляване въздействието на засушаването и наводненията върху земеделските площи и речната тераса;
- Провеждане на технически мероприятия за намаляване на ерозията;
- Повишаване на самопречиствателната способност на водното течение в изолираното старо корито на реката;
- Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие в изолираното старо корито и меандъра;
- Създаване на благоприятни условия за развитие на отдиха и туризма в района.

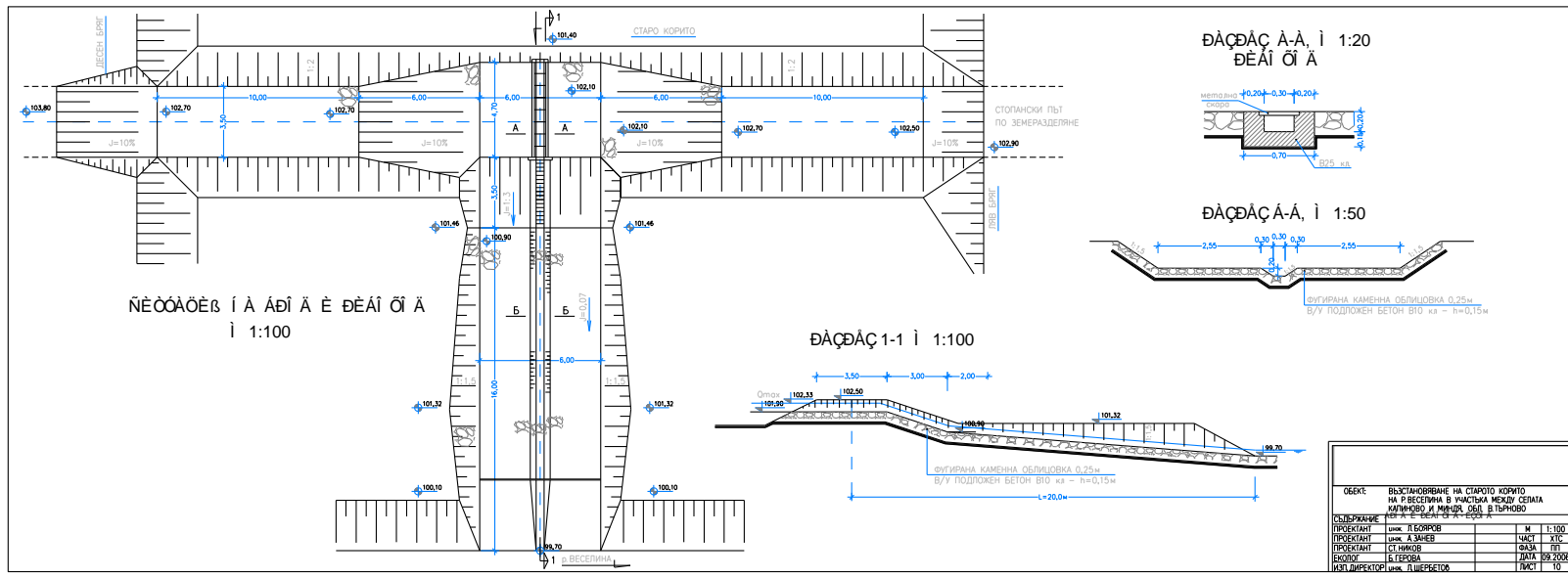
Меандър на река Веселина между с. Миндя и с. Къпиново

Входно съоръжение

Изходно съоръжение

Интегрирано възстановяване на пилотен участък от долното течение на река Вит

Цел на проекта: Повишаване степента на сигурност при наводнения и подобряване състоянието на крайречните екосистеми.

- Подцели:
- Намаляване на ефекта от високата вълна при наводнения чрез осигуряването на допълнителни ретензионни обеми в старите корита.
- Оптимизиране нивото на подпочвените води и намаляване въздействието на сушите и наводненията върху земеделските площи в речните тераси.
- Повишаване на контрола върху речната ерозия
- Създаване на допълнителни и подобряване на съществуващите местообитания за рибите
- Повишаване на самопречиствателната способност на реките и намаляване на дифузното натоварване с биогенни от селскостопанските територии
- Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие в крайречните екосистеми
- Подпомагане развитието на отдих и туризъм.

р. Вит - стари корита, община Гулянци

M 1: 50 000

0 445 890 1 780 2 670 3 560
Meters

5 - старо корито с. Крета

